

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület

99. KÜLDÖTTGYŰLÉSE

2010. május 29. (szombat) 11:00 óra

Pécs, EXPO CENTER (Megyeri út 72.)

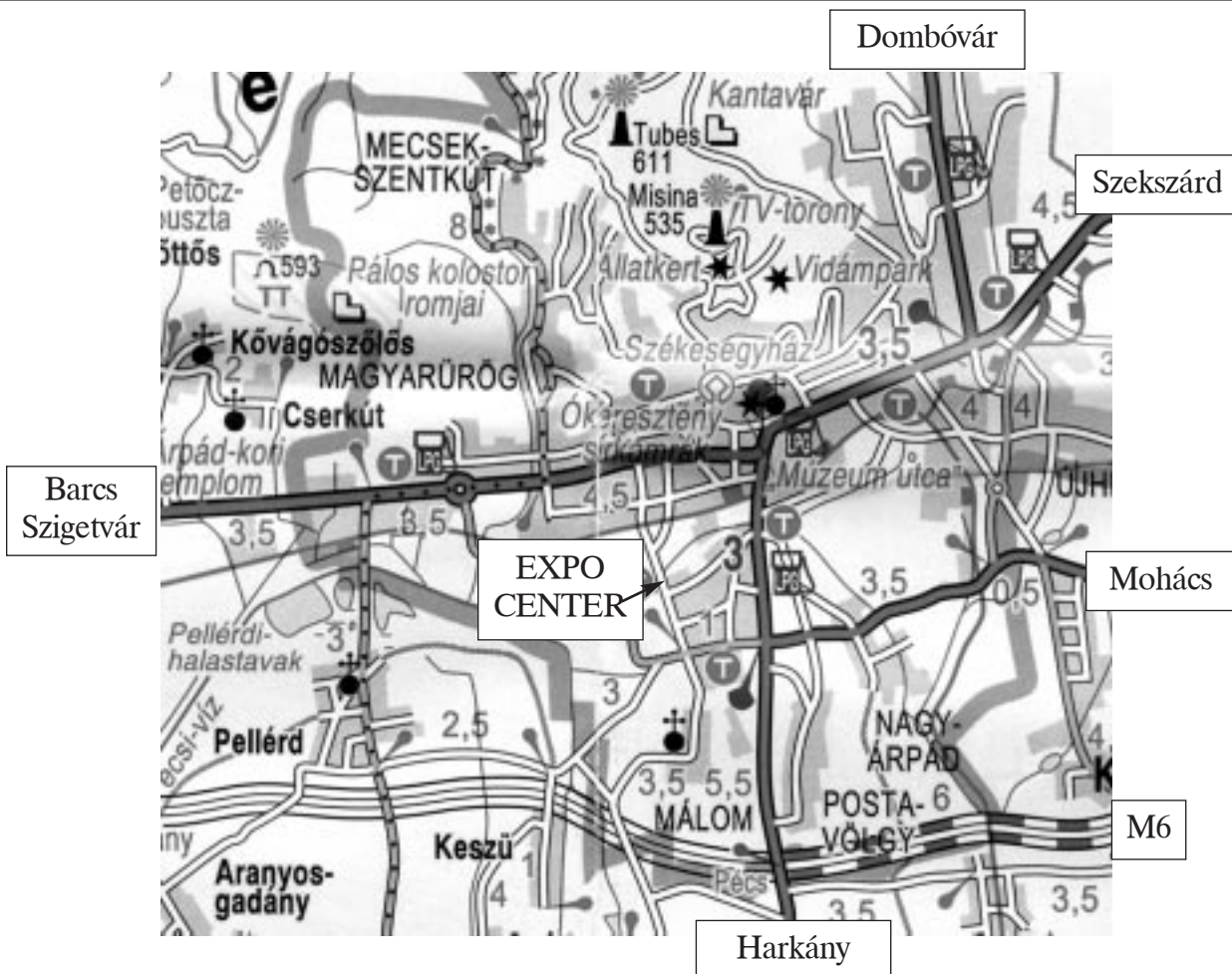
Napirend: Megnyitó, köszöntések
A Választmány beszámolója, közhasznúsági jelentés
Az Ellenőrző Bizottság beszámolója
Hozzászólások, indítványok
Kitüntetések átadása
Határozatok
Zárszó

AZ OMBKE Választmánya

A küldöttgyűlés nyilvános, melyen a küldöttek szavazati joggal, az egyesület többi tagja (egyéni és jogi tagok) tanácskozási joggal vehetnek részt.

A küldöttgyűlésre az OMBKE külön autóbust indít 29-én 7:00-kor Budapestről, a MTESZ II. ker., Fő utca 68. sz. irodaház elől. Az autóbusz az utasait a küldöttgyűlés után az Európai Bányász-Kohász Találkozó díszfelvonulására és vissza az EXPO CENTER-hez is elviszi, ahonnan 20:00 órakor indul vissza Budapestre.

Igényét kérjük, jelezze az OMBKE titkárságán: 1027 Bp. Fő u. 68. Tel./fax: 06-1-201-7337, e-mail: ombke@mtesz.hu

PÉCS: Az EXPO CENTER megközelíthetősége

nőtte magát a termékfeldolgozás. Utólag nézve, egy-két elemnél jobb eredmény is születhetett volna, de elnézve más iparágak sorsát, lehetett volna rosszabb is.

IRODALOM

- [1] Aluminium statistics 1900-2007. U.S. Geological Survey, <http://minerals.usgs.gov/ds/2005/140/aluminum>
- [2] *Zhao Lanying*: Current status of China's Alumina Industry. 13th Bauxite and Alumina Seminar, 2007. March, Athen
- [3] *Coling Lian*: An overview of China's Bauxite and Aluminium industry. 14th Bauxite and Alumina Seminar, 2008. March, Miami, USA
- [4] Index Mundi: Bauxite: World Production, By Country. www.indexmundi.com/en/commodities/minerals/bauxite
- [5] Metal Bulletin Research, September 2008.
- [6] *Ted Dickinson*: Supply/demand trends for non-metallurgical alumina. 14th Bauxite and Alumina Seminar, 2008. March, Miami, USA
- [7] *Glen Chipman*: Bauxite and Alumina Outlook. 13th Bauxite and Alumina Seminar, 2007. March, Athen
- [8] *Jorge Vázquez*: Structural changes in the aluminium market... 14th Bauxite and Alumina Seminar, 2008. March, Miami, USA
- [9] *E. Lee Bray*: Bauxite exploration and development Worldwide. 14th Bauxite and Alumina Seminar, 2008. March, Miami, USA
- [10] U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2009. <http://minerals.usgs.gov/minerals>
- [11] Alimon Diallo: Adding value in Guinea, the potential for further expansion. 14th Bauxite and Alumina Seminar, 2008. March, Miami, USA
- [12] A magyar alumínium 50 éve. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1984.
- [13] Bauxitbányászat a Bakonyban. Bakonyi Bauxitbánya Vállalat kiadványa, 1987.
- [14] *Keresztes Péter – Barcsik László*: A Hungalu vállalatcsoport strukturális átalakítása. Előadás, 1994. október
- [15] A magyar ezüst története. Hungalu Rt. kiadványa, 1977.
- [16] *Vízy Béla*: Bauxitkutatás Magyarországon. Magyar Alumíniumipari Múzeum kiadványa, 1999.
- [17] *Sillinger Nándor*: Jelentés a Magyar-Szovjet Timföld-Alumínium Egyezmény meghosszabbítására irányuló tárgyalásról. MAT újtjelentés, 1989. október
- [18] Évkönyv a Magyar Alumíniumipari Tröszt 1989. évi gazdálkodási tevékenységéről
- [19] Évkönyv a Magyar Alumíniumipari Tröszt 1990. évi gazdálkodási tevékenységéről
- [20] Beszámoló a Hungalu vállalatcsoport 1991. évi gazdálkodásáról
- [21] MNB statisztikai adatok, idősorok: fogyasztói árindex
- [22] MNB statisztikai adatok, idősorok: devizaárfolyamok
- [23] Az Alcoa Magyarországon. www.alcoa.com/hungary/hu/home.asp

SILLINGER NÁNDOR 1970-ben szerzett vas- és fémkohómérnöki oklevelet a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen. Az Ajkai Timföldgyár és Alumíniumkohóban technológus mérnök, kohó műszaki osztályvezető, majd a formaöntőde gyárrészlegben vezetői munkaköröket töltött be 1983-ig, amikor kinevezték a Magyar Alumíniumipari Tröszt műszaki vezérigazgató-helyettesévé. Párhuzamos beosztásban 1986-1990 között az Alumíniumipari Tervező és Kutató Intézet vezérigazgatói feladatait is ellátta. 1991-1996 időszakban a társasági formába átalakult Hungalu Rt. privatizációs igazgatója. 1997-ben a Magyar Alumínium (MAL) Rt.-hez került fejlesztési igazgatónak, majd 1998-tól 2006. évi nyugdíjazásáig a társaság vezérigazgatója. 1984-ben műszaki doktori, 1990-ben műszaki tudomány kandidátusa címet szerzett. Több cikk és kiadvány szerzője vagy társszerzője, az alumíniumiparról számos előadást tartott hazai és nemzetközi rendezvényeken.

MEGHÍVÓ

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete és az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület a „Jó szerencsét” köszöntés elfogadásának 116. évfordulója alkalmából

emlékülést tart

2010. április 7-én (szerdán) 10.45 órakor

a várpalotai „Jó szerencsét” Művelődési Központban (Várpalota, Szent István u. 14.)

PROGRAM:

Kultúrműsor

Paradigmaváltás a villamosenergia-iparban (*Dr. Gerse Károly, az MVM ZRt. vezérigazgató-helyettese*)

Emlékbeszéd (*Nagy Lajos, az OMBKE alelnöke, a Bányászati Szakosztály elnöke*)

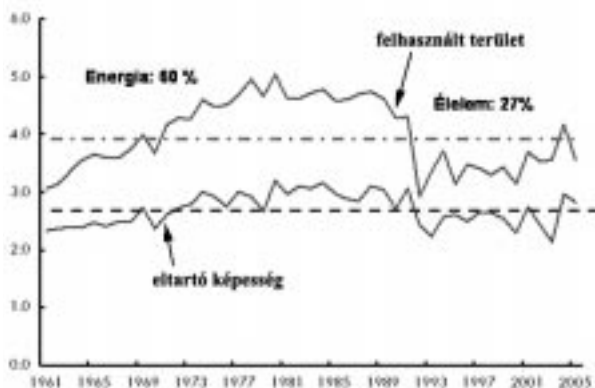
Az emléktábla megkoszorúzása

Állófogadás

Amennyiben egyenruhával rendelkezik, kérjük, hogy viselésével tisztelje meg emlékülésünket.

Szervező Bizottság

Az elérni kívánt célt a környezetvédelemmel foglalkozók is megfogalmazzák. A 6. ábrán ennek egyik megjelenítési formáját, országunk ökológiai lábnyomát mutatjuk be. [14] Annak ellenére, hogy ők nem energiában fogalmazzák, diagramjuk energiaszemléletből is vizsgálható. A függőleges tengelyen hazánk területének elartó képessége szerepel, amennyit egy lakos számára nyújtani tud (átlagosan ez 2,5 ha, alsó görbe). A felső görbe azt mutatja, hogy fejenként ma mennyit veszünk ebből igénybe (folyamatosan jelentősen többet, 4,0 ha körül). A szerencsés az lenne, ha a rendelkezésre állónál kevesebbet használnánk fel. Az ismert műszaki megoldások ma még ezt nem teszik lehetővé. Azonban ha találnánk az energianyerésre magas hatásfokú, a környezetet nem terhelő formát...

6. ábra: Magyarország „ökológiai lábnyoma” (hektár/fő)

IRODALOM

- [1] *Burján Zoltán*: Az energiafelhasználás lehetőségei I. (Bioenergia 2008/4)
- [2] *Prof. Dr. Tihanyi László*: Energiagazdálkodás 2009 (Egyetemi Jegyzet, ppt.)
- [3] *Dr. Bobok Elemér – Dr. Tóth Anikó*: Megújuló energiák (ME Kiadó Miskolc, 2005)
- [4] *Dr. Bárdossy György*: A szénhidrogének szerepe a jövő energiaellátásában (BKL 2008/6. szám)
- [5] *Oláh György, Alain Golppert, G.K. Surya Prakash*: Kőolaj és földgáz után a metanolgazdaság (Better Kiadó Bp. 2007)
- [6] *Homola Viktor*: Az energiáról ma és holnap (Mérnök Újság 2003/10. szám)
- [7] *Dr. Büki Gergely*: A magyar energiellátás jellemzői (Mérnök Újság 2006/3. szám)
- [8] *Dr. Kovács Ferenc, Dr. Lakatos István*: Energiaigények, kőolajkészletek és -ellátottság a XXI. században (BKL 2008/5. szám)
- [9] *Dr. Író Béla*: Hőerőművek körfolyamatainak hatásfokjavítása (SZE-MTK 2009)
- [10] *Dr. Kovács Ferenc*: Az erőművi füstgázokból történő CO₂-leválasztás műszaki-gazdasági jellemzői (BKL 2009/2-3)
- [11] *Homola Viktor*: A főirány a fosszilis erőművek kibocsátásának csökkentése (Mérnök Újság 2009/3. szám)
- [12] *Lakatos István és Lakatosné Szabó Julianna*: Nem konvencionális szénhidrogének jelentősége a XXI. században (Kutatási jelentés, 2008)
- [13] *Livo László*: Életünk az energia (BKL 2008/5)
- [14] *Czinege Dóra*: Az ökológiai lábnyom (ELTE környezettudomány szak 2009)

Tagtársunk **LIVO LÁSZLÓ** 1977-ben szerzett oklevelet az NME Bányamérnöki Karán. Tanszéki mérnök, majd az MTA kutatómérnöke. A Nógrádi Szénbányák megszűnésekor annak technikai főmérnöke. 1990 óta műszaki és gazdasági tanácsadó mérnökirodát vezet. (www.marketinfo.co.hu)

41. Nemzetközi Gázkonferencia és Szakkiállítás (Siófok, 2009. október 28-29.)

A Magyar Gázipari Egyesülés, az E.ON Földgáz Trade Zrt., az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület, mint fő közreműködők szervezésével, az E.ON Földgáz Trade Zrt. Igazgatósága elnökének, *dr. Matthias Keuchel*nak fővédnökségével lezajlott rangos tudományos eseményt *dr. Matthias Keuchel* és *Molnár Gábor*, az MGE elnöke nyitotta meg.

„A gázipar a modellváltás évében” mottójú konferencia plenáris ülésének vitaindító előadását *Hónig Péter*, a KHEM minisztere tartotta. Az öt szekcióban (Rendszerüzemeltetés aktuális kérdései – A földgázfelhasználás műszaki biztonsága – A földgázfelhasználás az energiahatékonyság és energiatakarékosság tükrében – Ellátásbiztonság, nemzetközi kitekintés – Ellátásbiztonság magyar szempontból) elhangzott előadásokat a hazai földgázszakma jeles képviselői tartották. A hazai földgázpiac szereplői a vitafórumokon és a kerekasztal-beszélgetéseken lehetőséget kaptak, hogy megvitassák egymással a modellváltás tanulságait, az idei januári gázválság tapasztalatait és az ez alapján elindított kezdeményezéseket,

felvázolják és értelmezzék az ellátásbiztonság további javításának legalapvetőbb feltételeit, ezzel is elősegítve a hazai földgázpiac jövőbeli sikeres működését.

az MGE és az E.ON Földgáz Trade Zrt. közös sajtóközleményéből

dé

nőkeiket, az egyetem vezetőit, oktatóit. A valétabált támogatták és ehhez nevüket adták.

Az első „miskolci valétabálon”, melyet az Avas Szálló összes termeiben, valamint a Kossuth Mozi helyiségeiben rendeztünk, az Avas Szálló tánczenekara és népi zenekara, valamint *Kelényi György* együttese (melyben *Barlai Kati* is fellépett) működött közre. Rendezők: *Balás László* IV.é. bmh. és *Kiss Imre* IV. é. kmh. voltak, valamint a Bánya- és Kohómérnöki Kar IV. éves hallgatói. A belépődíj 20 Ft volt!

Ezzel zárult évfolyamunk számára a diákélet!

Ezúton szeretnék köszönetet mondani évfolyamtársaimnak a munkájukért, továbbá az 1960/61-es tanévben végzős bányamérnök és kohómérnök hallgatóknak, akik tőlünk megtanulták, megőrizték és továbbadták az utódoknak a „selmeci-soproni szellemet”, bizonyítva ismét az élni akarás, az újrakezdés lehetőségét!

A 30. és 40. évfolyam-találkozónkon kértem *dr. Kesserű Zsoltot*, hogy írja meg évfolyamunk ezen történetét. Végül el is vállalta, de halála ebben meggátolta, így kérem, fogadjátok az én stílusomban leírt történetünket, melyet lehet kiegészíteni, lehet folytatni!

Befejezésül hadd mondjam el személyes élménye-

A valétabál meghívójának címlapja

met, mely megnyugtatót a hagyományainkat illetően. Budapesten a 2000-es évek elején, a Magyar Mérnöki Kamara Szilárdásványbányászati Tagozat közgyűlésén *dr. Kovács Ferenc* akadémikus – 1960-ban III. éves bányamérnök hallgató – bemutatva egyetemünk szervezeti változásait, egy kérdésre elmondta, hogy a Jogász Kar szakestély meghívását elfogadva azt élte meg, hogy az elnök ifjú hölgy felállva, korsót fogva, elkezdte énekelni a praeses dalát:

„Fiúk! Ha megremeg kezemben...”
Megérte!!!

PUSZTAFALMI GÁBOR 1960-ban bányaművelő mérnöki, 1964-ben bányaiipari gazdasági mérnöki oklevelet szerzett. A komlói Béta-bányauzemben üzemmérnök, fejlesztő mérnök, körleti szakvezető volt, majd a Komlói ill. Mecseki Tröszt központban üzemgazdász, ill. tervező-, és fejlesztőmérnök. 1971-79 között a beruházásokat irányította, köztük több aknamélyítést. Ezután a külszíni szállítási üzem vezetője, majd a külfejtési üzem főmérnöke volt.

Nyugdíjazása óta bányász kulturális és civil szervezetekben tevékenykedik. Megszervezte az MMK Szilárdásvány Bányászati Tagozat Baranya megyei szakcsoportját, alapítója volt a Pécsi Bányászattörténelmi Alapítványnak, történelmi kutatásokkal, szervezési feladatokkal, civil szervezetek kooperációjával foglalkozik jelenleg is.

Bányászat és Geotermia 2009 (Velece, 2009. november 18-19.)

A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal, valamint a Magyar Bányászati Hivatal együttműködési megállapodása alapján szervezett konferenciát *Szabados Gábor*, az MBFH elnöke nyitotta meg. Az elhangzott előadások közül csak néhány – a konferencia célját leginkább jelző – előadást emelünk ki:

- A bányászat és a geotermikus energia helye és szerepe a kormányzati stratégiában (*dr. Gordos Péter* szakállamtitkár, KHEM)
- A bányászat és a geotermia jogi szabályozásának változásai, ténye és tendenciák (*Szabados Gábor*, az MBFH elnöke)
- A bányászatot és a geotermiát érintő környezetvédelmi és vízügyi szabályozás céljai, módszerei, tendenciái (*Jelinek Gabriella* osztályvezető, KvVM és *dr. Filotás Ildikó*, az OKTVF elnöke)
- A magyarországi geotermikusenergia-hasznosítás eredményei, lehetőségei és korlátai (*dr. Szanyi János* kuratóriumi elnök, Geotermikus Koordinációs és Innovációs Alapítvány, *Kujbus Attila* műszaki igazgató CEGE Zrt.)
- Geotermikus szakmérnök-képzés a Miskolci Egyetemen (*dr. Bobok Elemér* egyetemi tanár, *dr. Tóth Anikó* adjunktus)
- Korszerűsítési törekvések és lehetőségek a hazai bázisú energetikai iparban (*dr. Váruska József* elnök-vezérigazgató ME Zrt.)
- A hazai szénhidrogén-bányászat helyzete, lehetőségei és korlátai (*Holoda Attila* igazgató MOL Nyrt., *Erney Ibohya* igazgató, MHE Kft.)

A konferencia *dr. Zoltay Ákosnak*, a Magyar Bányászati Szövetség ügyvezető főtítkárának zárszavával ért véget.

dé

Újabb eredmények a hazai tudomány-, technika- és orvostörténet köréből ankét (Budapest, 2009. november 23-25.)

Az MTESZ, az MTA, a Magyar Orvostörténelmi Társulat, a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum, a Magyar Szabadalmi Hivatal, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a Semmelweis Orvostörténelmi Múzeum, Könyvtár és Levéltár és az ELTE Egyetemi Könyvtára szervezésében az idén 26. alkalommal került sor az országos ankétra „*A természettudományok, a technika és az orvoslás története a fogyasztó szempontjából*” témában.

A megnyitók és a nyolc plenáris előadás után az MSZH Garibaldi Klubjában, az MMKM központi épületében és a Semmelweis Orvostörténelmi Múzeum, Könyvtár és Levéltár épületében hét szekcióban összesen 54 előadás hangzott el. Szakmánkat érintően *Tóth János*, a MOIM igazgatója „Különleges relikviák a Magyar Olajipari Múzeum gyűjteményeiben” és *Laár Tibor* „Az MTESZ TTB és a közép-európai kultúrutak” címmel tartott előadást.

A zárszót Vámos Éva tartotta, és bejelentette, hogy a 2010. évi ankét témája: *Természettudományos, műszaki és orvostudományi fejlődés a 19. században* lesz.

dé

Dr. Gál István domborművének megkoszorúzása

Állófogadás, baráti beszélgetés

nyai Csoportjának elnöke könyveket, korszakat adott át a legtöbbet vállaló tagoknak.

Ezután az ünnepi közönség kivonult a Közösségi Ház oldalán lévő *dr. Gál István* domborműhöz és ott elhelyezte a kegyelet koszorúit. A Rozmaringos Bányász Egylet intonálásával a tömeg elénekelte a Bányászhim-

nuszt és véget ért az igazán felemelő jubileumi taggyűlés hivatalos része. Az összejövetel ezek után még nem záródott le, mert a társaság visszatért az épületbe egy állófogadásra, így a befejezésre csak néhány órai beszélgetés, nosztalgizálás után került sor.

Sóki Imre

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztálya (OMBKE KFVSZ), a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (MOL Nyrt.), valamint a Magyar Olajipari Múzeum Alapítvány (MOIM Alapítvány)

TÖRTÉNETI PÁLYÁZATOT

hírdet immáron 19. alkalommal abból a célból, hogy a magyar szénhidrogénipar és a vízbányászat iránt érdeklődők mind szélesebb rétege kapcsolódjon be az iparágunk életével, történetével, fejlődésével kapcsolatos anyaggyűjtésbe, illetve feldolgozásba.

Pályázni lehet a kiírás időpontjáig másutt még nem közölt és más pályázaton nem szereplő egyéni vagy csoportos munkákkal az alábbi témakörökben:

- I. technikatörténet, gazdaságtörténet, üzem- és vállalat történet
- II. életrajz, visszaemlékezés, kritika
- III. történeti értékű fényképgyűjtemények és videofilmek

A pályázaton csak jellegével beküldött munkák vehetnek részt. A pályamű szerzőjének (szerzőinek) adatait lezárt, azonos jellegű borítékban kérjük mellékelni.

A pályázatokat írásos pályamű esetén 3 példányban a Magyar Olajipari Múzeum címére (8900 Zalaegerszeg, Wlassics Gyula u. 13.) postán kell beküldeni. További információ a fenti címen, ill. a 06-92/313-632-es telefonszámon kérhető.

Beküldési határidő: 2010. május 31. (Az eredményhirdetés 2010 decemberében várható.)

Pályadíjak (nettó összegben):

Papp Simon-díj	1 db	35.000 Ft
I. díj	3 db egyenként	30.000 Ft
II. díj	3 db egyenként	20.000 Ft
III. díj	6 db egyenként	15.000 Ft*

* A zsűri saját hatáskörben dönthet a meghirdetettől eltérő számú díjról.

A helyezést és díjazást el nem ért pályamunkák, amelyek egyébként mind tartalmi, mind formai szempontból megfelelnek a kiírás követelményeinek, 5.000–5.000 Ft munkajuttalomban részesülnek.

A pályázók kutatómunkájának megkönnyítése érdekében tájékoztatásul közöljük, hogy a Magyar Olajipari Múzeum archívuma, adattára, szakkönyvtára és más gyűjteményei, forrásértékű anyagai – helyszíni kutatás céljára – a pályázók rendelkezésére állnak.

Budapest – Zalaegerszeg, 2009. október 6.

OMBKE KFVSZ, MOL Nyrt., MOIM Alapítvány

Az oroszlányi szervezet részvétele a Szalamanderen

Selmebánya szakmáink, szakmai oktatásunk, szakmai egyesületünk bölcsője. Ma is él bennünk az ún. selmeci szellemek, mint fogalomnak az összetartó varázssereje, mely felülmúlhatatlan erőként, láthatatlanul dacol a modern kor minden egységet szétzüllesztési akaró erőivel. Bizonyítja ezt a visszatérően megrendezett Szalamander Ünnepeken megjelenő magyarországi bányász-kohász-erdész szakemberek, egyetemi és főiskolai hallgatók nagy és egyre növekvő száma. Ezért határozta el az OMBKE oroszlányi szervezete, hogy 2009. szeptember 11-én mi is részt veszünk e hagyományos ünnepeken.

A szakmai-baráti összejövetel – no meg az autóbuszunkban lévő szabad helyek – okán meginvitáltuk a tatabányai és dorogi kollégáinkat, hogy együtt tegyük tiszteletünket e nemes megemlékezésen. Így az oroszlányiak által indított buszon kollégákkal, barátokkal együtt – mintegy 30-an – indultunk el Selmebányára.

A buszon az ébresztő-üdvözlő ital elfogyasztása után nagyon jó hangulat alakult ki, és szinte észre sem vettük, hogy elszaladt az idő. A Garam völgyében haladva a délelőtti derekán érkeztünk meg első úti célunkhoz, Garamszentbenedekre.

Itt rövid szabad program után felkaptattunk a hegyen lévő garamszentbenedeki kolostorhoz. Felérve gyönyörű látvány és kilátás fogadott bennünket. A kolostor történetéről szóló tájékoztatót a titkárunk, *Bariczáné Szabó Szilvia* olvasta fel, majd ezt követően kívülről és belülről is megnéztük a gyönyörű épületegyüttest.

Elhagyva Garamszentbenedeket, Körmöcbányára vezetett az utunk. Itt is megnéztük a város nevezetességeit: az Alsó-kaput, a Szentháromság-téren lévő gyönyörű épületeket, szobrokat. A múzeumban sok érdekes tárgyi emléket megtekinthetünk Körmöcbánya múltjával, majd távozáskor emlékérmeket vertünk magunknak. Egy finom ebéd után folytattuk utunkat Selmebányára.

Útközben a titkárunk az idegenvezetői mikrofon segítségével

A fenti két beszámolóhoz tartozó képeket a színes megjelenés érdekében a 29-30. oldalon helyeztük el. – Szerkesztőség

gével elmesélte nekünk a selmebányai szalamander történetét, és részletes tájékoztatást adott a délutáni és esti programokról. Megérkezésünk után közösen részt vettünk a koszorúzásokon a selmeci nagyjaink, professzoraink sírjánál, ahol többek között megemlékezést tartott *Csaszlava Jenő* tatabányai kollégánk is. Ezt követően a selmeci lejtős-emelkedős-kacsaringós úton elmentünk az Óvárba és a 48-as Honvédszobornál helyeztük el koszorúinkat, majd az Akadémia falán lévő OMBKE-emléktáblánál róttuk le kegyeletünket. A koszorúzás után szabad program volt a felvonulás kezdetéig. Ez idő alatt egyénileg vagy kisebb csoportokat alkotva ismerkedtünk Selmebánya nevezetességeivel, hangulatos kis vendéglőivel, féktelenül habzó sörökkel.

A felvonuláshoz a helyi BILLA áruháznál gyülekeztünk, majd 19 órakor elindult a Szalamander-menet. (A menet az elnevezését a foltos szalamandra nevű gyíkról kapta, mert eredetileg haladáskor az utca egyik és másik oldala közt az állatka kigyózó mozgását utánozta.) A menet elején segítővel a pástori haladt, kezében egy faragott gyíkot (szalamandrárt) tartva. Mögöttük a bányászok, kohászok, erdészek – köztük szlovákok, csehek, magyarok, németek, lengyelek – jöttek, majd a mesterségeket képviselő maskarába öltözött felvonulók következtek. A jelmez menetet Selmec egykori feledhetetlen közlekedési eszköze, a keskenyvágányú vasúti öreg mozdonya, az „Ancsa” zárta teljes személyzetével.

A menetben haladva bányász-kohász-erdész nótákat énekeltek, miközben az utca két oldalán, a teraszokon és az ablakokban állva a helyi lakosok és a vendégek tapssal üdvözölték minket. A menettáv végén a helyi polgármester köszöntötte a résztvevőket, mi pedig elénekeltek a Bányászhimnusz, majd egyperces néma csenddel adóztunk a közelmúltbeli szlovákiai bányászserencsétlenség áldozatainak emlékére.

A felvonulás után egy-két korsó csapolt sör mellett öröm volt az egymásra találás a régi ismerősökkel, barátokkal, volt kollégákkal és évfolyamtársakkal.

Zámbó Béla

Mellszobor Zsigmondy Bélának

Pécsett, a Szent István Mérnök Panteonban 2009. szeptember 18-án felavatták Zsigmondy Béla gépészmérnök, fűrészmérnök mellszobrát, *Tóth Sándor* Munkácsy-díjas, szegedi szobrász alkotását. *Zsigmondy Béla* a hazai mélyfűrésztéchnika, a vizellátás és -feltárás, valamint a talajkutatási és alapozási fűrészek nagy tekintélyű szakértője volt. Neki köszönhető, hogy a szennyezett felszíni vizek helyett megjelentek az alföldi artézi kutak és ellátták a lakosságot minőségi ivóvízzel. Az ünnepeken *dr. Solymos László* alpolgármester bevezetője után *dr. Dobos Irma* euro- és aranydiplomás geológus mondott avatóbeszédet, közreműködött *Császár Angéla* színművész és a Fricsay Ferenc Városi Koncertfűvészenekar *Soós Péter* karnagy vezetésével. A szoboravatáson részt vett *dr. Zsigmondy Árpád* ev. lelkész, levéltáros, a Zsigmondy-család egyenesági leszármazottja is. Az eseményről a „Délmagyarország” című újság adott rövid tudósítást.

Csath Béla

Az energetika területéről

A Heti Világgazdaság 2010. január 9-ei és 16-ai számában a 2008. évi 500 legnagyobb árbevételű és nyereségű társaság rangsorát mutatta be. Egy-két helyezést az energetika területéről:

	Sorrend nyereség szerint		Sorrend árbevétel szerint	Adózott eredmény M Ft	
	2008	2007		2008	2007
MOL Zrt.	3	1	1	141 224	262 403
MVM Zrt.	13	13	5	39 657	36 325
Paksi Atomerőmű Zrt.	28	70	56	18 384	7 753
Mátrai Erőmű Zrt.	40	48	91	13 618	11 810
Vértesi Erőmű Zrt.			247		

Dr. Horn János

megszerzése. Ezek a családoknál maradványok gyakran feleslegessé válva elkallódnának.

A MOIM terveiben a fejlődést és a korszerű kívánalmakat kielégítő igyekvő megfelelést célzó törekvésekkel találkozhatunk:

- Lovásziban az LT-3 tankállomás területén eredeti állapotban kerülne egy ipartörténeti bemutatóhely kialakításra.
- Szorosabb kapcsolat megvalósítását tervezik a MOIM és a MOL-csoport irat- és adattárjai között a múzeumivá vált anyagok vonatkozásában.
- Hőbányászati, geotermikus forrásaink felhasználásával kapcsolatos gyűjtemény kialakítása is időszerű.
- A térkép és rajztár digitalizálása MOL-támogatással folyamatban van. Nagyon időszerű egy korszerű cégkataszter összeállítása.
- Természetesen a kiállítás állagmegóvása, korszerűsítése vonzóbbá és a külföldi látogatók számára is egyre megérthetőbbé tétele állandóan napirenden van.
- Nem óhajtanék itt kitérni a minduntalan jelentkező, a működéssel járó kisebb-nagyobb feladatok, problémák folyamatos, egyre korszerűbb eszközökkel és módszerekkel történő megoldásának igényére.

A hagyományörzés és ápolás előremutató fejlődési igényeket is támaszt. Megismerni, dokumentálni, megőrizni, megbecsülni elődeink munkáját, gondolatait, technikáját, nem jelenti azt, hogy ugyanazt kellene ismételni. Az anyagok feldolgozása során feltűnnek a hibák is, melyekből okulhatunk.

Nem véletlen, hogy több mint kétezer éve a görögök múzeumokat alapítottak. Museion annyit jelent, mint a műzsák szentélye, ahol Thaleia és Erato mellett már helyet kapott Uranus, a csillagászat és Kleio (Klio), a történetírás műzsája, és Krisztus előtt 308-ban Alexandriában a múzeumban dolgozott többek között a matematikus Euklidesz és Heron, a gépész tudós. Nekünk is törekednünk kell, hogy a MOIM szakmánknak ilyen szentélye, temploma legyen. A bányászok védőszentje Borbála, akinek szobraiból szép gyűjteménye van a MOIM-nak.

Többfajta múzeum működik szerte a világban, mindegyik ágazattal van valamiféle kapcsolatunk. Legközelebb azonban a természettudományi, bányászati, kohászati, fizikai, kémiai, ásvány-kőzettani, földtani, gépipari, technikatörténeti múzeumok tevékenysége áll hozzánk. Törekvésünk a velük való kapcsolat minden lehetőségének megragadása és a gyümölcsöző együttműködés kialakítása.

Tudomásul kell venni, akarjuk vagy nem akarjuk, minden nappal a jövő fogy és a múlt szaporodik. Nem az idő múlik, hanem mi múltunk el az időben! Fejlődik a tudomány, a technika egyaránt, és ami ma extra csoda, az holnapra archívummá válik, természetesen, ha vannak akik megőrzik. Erre a célra létesítették az emberek a múzeumokat, levéltárakat és egyéb antikvitásokat, át- és megmenteni hivatott intézményeket.

VIII. Földtudományi Ankét (Nagykanizsa, 2009. november 26.)

A Magyar Geofizikusok Egyesülete Zala Megyei Csoportja és a Magyarhoni Földtani Társulat Dél-Dunántúli Területi Szervezete által rendezett ankétnek a nagykanizsai Hevesi Sándor Múvelődési Központ adott otthont. A MOL Nyrt. képviseletében az alábbi előadások hangzottak el:

- *Sasvári Ágoston*: Nyíráshoz kapcsolt blokkrotáció a Gerecsében.
- *Csontos László – Sasvári Ágoston – Pocsai Tamás – Kósa László*: Kurdisztán, Észak-Irak szerkezeti fejlődése terepi észlelések alapján.

Nyilvánvaló, hogy az „olajkorszaknak” is egyszer vége szakad. Hogy mikor? Azt senki nem tudhatja! Ez nincs közvetlen összefüggésben a készletekkel és az ellátottsággal. A szén korszaka sem azért adta át a helyét, mert elfogyott volna a szénkészlet. Hatalmas barna- és feketeszénkészletek állnak ma is rendelkezésre. Sajnos ez a körülmény a bányák bezárását is jelentette, ahonnan pedig folyamatosan kerültek elő olyan paleontológiai anyagok, pl. dinoszauruszok, melyek segítségével pontosítani lehetett a terület múltjának rekonstrukcióját. Utalnék itt a közelmúltban nálunk a lignitbányászat során feltárt hatalmas ősi mocsári ciprus leletekre.

A múzeumok nem profitorientált intézmények. Fennmaradásukhoz és működésükhöz elengedhetetlen a gazdasági szféra által nyújtott támogatás, valamint az állam segítsége.

A MOIM-ot korábban az OKGT valamennyi tagvállalata támogatta. A támogatás a konkrét anyagi juttatásra és természetbeni segítségre (gyűjteménygyarapítás, munkavégzés, termek, járművek, szállítóeszközök rendelkezésre bocsátása) vonatkozik.

Jelenlegi támogatók: (jó párat azért olvassok fel, hogy szemléltessem a MOIM kapcsolatkereső törekvését):

MOL-csoport (legjelentősebb), Oktatási és Kulturális Minisztérium, Nemzeti Kulturális Alap, Magyar Gázipari Egyesülés, Magyar Ásványolaj Szövetség, Magyar PB Gázipari Egyesület, Magyar Bányászati és Földtani Hivatal, Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, Magyarhoni Földtani Társulat, Magyar Geofizikusok Egyesülete, Magyar Geotermális Egyesület, Magyar Természettudományi Társulat.

Az OKGT tagvállalataiból alakult szolgáltató cégek: Rotary Zrt., Olajterv Csoport, Kőolajvezetéképítő Zrt., DKG-EAST Zrt., ÉGÁZ-DÉGÁZ Zrt., KÖGÁZ-E.ON cég, TXM Olaj- és Gázkutató Kft. Falcon, EXXON Mobil, Petrolszolg Kft., VABEKO Kft., Technoszer Kft., OILTECH Kft., Zalapetroltransz Kft., Drill-Transz Kft., Fővárosi Gázművek Zrt.

Együttműködik a MOIM több közép- és felsőfokú oktatási intézménnyel, főleg a Miskolci Egyetemmel, a nagykanizsai Zsigmond-Széchenyi Szakképző Iskolával (korábban Olajipari Technikum). A magyarországi szakmúzeumok többségével, több európai múzeummal, nemzeti technikai múzeummal, bányászati múzeummal van együttműködés. (Kiállítások, kiadványcserék.)

Egy fiatal ember, egy diák életrajza akár csak egy-két oldal terjedelmű is lehet. Egy negyvenedik évét taposó egyéné már jóval több oldalon fér csak el. Különösen akkor van több papírra igény, ha ez a négy évtized bővelkedett eseményekben. Ilyen élete volt a Magyar Olajipari Múzeumnak is, melynek működéséhez a magam és azt hiszem valamennyiünk nevében még hosszú-hosszú, eredményekben gazdag éveket kívánok. Remélem még sok sikerről, fejlett technikáról szóló dokumentumot kell archiválnia, feldolgoznia okulásul az utókor számára. Ehhez kívánok Jó szerencsét!

- *Pocsai Tamás – Csontos László – Sasvári Ágoston – Kósa László – Csiki Izabella*: A Himalája pakisztáni előterének szerkezetalakulása terepi észlelések alapján.
 - *Id. Ősz Árpád – Galicz Gergely* (Geoinform Kft.): Magfúrési tapasztalatok a Paleogén-medencében.
 - *Sasvári Ágoston – Csontos László – Palotai Márton*: Táguláshoz kapcsolt blokkrotáció a gerecsei Tölgyháti kőfejtőben (poszter).
- A tanácskozás résztvevőinek *Szalai Géza* mutatta be a MOIM legújabb Papp Simon-relikviáját.

dé

Könyvismertetés

40 éves az Öntödei Múzeum

Egy múzeumi „ön-életrajz” jelent meg a fenti címmel *Lengyelné Kiss Katalin* múzeumigazgató és *Schudich Anna* adattáros szerkesztésében, az Öntödei Múzeum vezető munkatársai közreműködésével, a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum kiadásában, az OMBKE és számos ipari vállalkozás jelentős támogatásával.

A 120 oldalas jubileumi könyvecske igényes küllemmel, sok korabeli fényképpel és tartalmas írásokkal idézi fel a múzeum eddigi 40 évének eseményeit, bemutatja jelenlegi helyzetét. Megtudhatjuk az alapítást megelőző nehézkes döntések okait, megismerkedhetünk az alapító személyek és az új létesítmény létrehozását, működtetését megvalósító egykori diósgyőri Lenin Kohászati Művek vezetőinek e téren kifejtett munkájával, továbbá az azóta eltelt évtizedek fejlődése főbb állomásaival. Külön önálló írások foglalkoznak a tárgyi gyűjtemények bemutatásával, az archívum, az adattár, a könyvtár megismertetésével, a harangtörténeti kutatás eredményeivel. Mindez kiegészül az intézmény elmúlt 40 évének eseménynaptárával, az Öntödei Múzeum munkatársainak és az OMBKE öntészettörténeti és múzeumi szakcsoport tagjainak főbb öntészettörténeti publikációi felsorolásával, valamint az intézményről eddig megjelent híradások, közlemények címjegyzékével.

A folyamatosan gazdagodó és most megújult gyűjteménynek otthont adó 150 éves Ganz-kéregöntőde – a svájci mesterből lett sikeres magyar gyáros egykori tulajdona – a külsejével, műemléki homlokzatának helyreállításával, színezésével is méltón ünnepelte a jubileumot. Az épület-felújítás sajátos szakmai megfontolásairól külön is olvashatunk a *Rainer Péter* építész által írt fejezetben.

A kiadvány lapozgatása felidézi – az Öntödei Múzeum példáján keresztül – a hazai műszaki muzeológia, a tudomány- és technikatörténeti védelem és hasznosítás minden szep-

ségét, értelmét, és a hozzá kapcsolódó nagyon kemény, fáradtságos, gyakran reménytelennek látszó munkát. A főváros szívében helyet foglaló megújult „kincstárunk” és a róla megjelent jubileumi könyv azonban újabb reményt, biztatást ad, hogy e téren is érdemes, szükséges „befektetni” jövőnk érdekében.

A könyvnek méltó gondolati keretet adnak a köszöntő és üdvözlő gondolatok, amelyeket *Christian Mühlethaler*, Svájc magyarországi nagykövete, *Kóczyánné dr. Szentpéteri Erzsébet*, a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum főigazgatója, valamint *dr. Tolnay Lajos*, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elnöke fogalmazott a kötet első oldalaira.

A 40 éves évforduló ünnepségére megjelent kiadvány emelte a nagyszámú megjelentek előtt a rendezvény fényét.

Drótos László

Bányászat miniatűrkönyvekben

A fenti címet viselő könyv az OMBKE Kőolaj-, Földgáz- és Víznyelési Szakosztály által az elmúlt 10 év során megjelentetett kiadványok sorában a nyolcadik. Valamennyi bemutatott miniatűr megtalálható a Magyar Olajipari Múzeum gyűjteményében.

A MOIM közel 2000 darabból álló gyűjteményében az 1902-2000 között megjelent könyveket őrzi és gondozza. A KFVSz vezetősége a kiadvány készítéséhez nyújtott segítségért köszönetet mond *Tóth János* múzeumigazgatónak.

A kiválasztott 80 könyv egyes darabjainak több – reprezentatív kivitelű és különleges kötésű – példánya is szerepel a könyvben.

A miniatűrkönyvekről / Miniatűrkönyvek kiadása, gyűjtése / Bányászat / Bányavárosok, egyetemi városok / Bányászhatmányok, diákhatmányok / Szakmai elődeink / Bányászat az irodalomban és a képzőművészetben / Ipartörténet-múzeum / Szakmai és érdekképviseleti egyesületeink története c. fejezetekbe sorolt könyvismertetésekön kívül megemlékezik a szerkesztő (Dallos Ferencné) a bányász minikönyvek gyűjtőjéről, *Tóth Pál* bányamérnökről is, akinek jelentős szerepe volt a bányászati témájú minikönyvek megjelentetését szorgalmazó *Miskolci Miniatűrkönyv Gyűjtők Klubja*, majd a „*Pécs Antal*” *Miniatűrkönyv Gyűjtők Klubja* megalakulásában és működtetésében.

A kiadvány a MONTAN-PRESS Rendezvényszervező, Tanácsadó és Kiadó Kft. gondozásában jelent meg 2009 végén. *dé*

Külföldi hír

EU – Oroszország nukleáris partner-megállapodás

Az Európai Unió Tanácsa a 2009-es év egyik utolsó döntéseként felhatalmazta az Európai Bizottságot, hogy kezdje meg a tárgyalásokat az orosz kormánnyal a nukleáris energia békés felhasználásáról szóló partner-megállapodásról az Euratom és Oroszország között. Oroszország a világ egyik legnagyobb nukleáris anyag- és eszköz-előállítója, valamint az *Unió erőműveinek kulcsbeszállítója* a nukleáris fűtőanyagok terén. *Andris Piebalgs* energetikai biztos a döntés kapcsán elmondta, „az elmúlt időszak eseményei, a keleti bővítés és a nukleáris energia újbóli „felfedezése” szükségessé tette a nukleáris energia terén Oroszországgal való együttműködés bőví-

tést. A tárgyalások megkezdéséről való döntés pedig jelentős lépés, amely új lendületet fog adni az unió és Moszkva kapcsolatának az energia szektorban.

Az unió korábban már együttműködési megállapodást kötött négy jelentős nukleáris beszállítóval, az Amerikai Egyesült Államokkal, Kanadával, Ausztráliával és Kazahsztánnal, valamint további megállapodások kerültek aláírásra Üzbegisztánnal, Ukrajnával és Japánnal. Kínával jelenleg a kutatásra és fejlesztésre korlátozódozó egyezmény van hatályban.

Uniók Figyelő 2010/2 (Via Moderna Tanácsadó és Szolgáltató Bt.) *PT*

Pályázati felhívás fiatal szakemberek számára

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Választmánya az egyesület Ifjúsági Bizottságának kezdeményezésére pályázatot hirdet fiatal tagjai számára a Bányászati és Kohászati Lapokban is megjelentetésre alkalmas formájú dolgozatok, tanulmányok, szakcikkek írására.

A pályázat témája: A pályázat a pályázó által – önállóan vagy szerzőtársakkal – összeállított, szakfolyóiratban még nem publikált munka kell legyen, mely bármely, a bányászattal, kohászattal, illetve ezek határterületeivel (pl. környezetvédelem, másod, harmad termékek gyártása, anyagtudomány stb.) kapcsolatos témát ismertethet, kivéve a szakmatörténeti témákat.

A pályázó által készített szakdolgozat, diplomamunka, diákköri dolgozat a pályázatban felhasználható.

A pályázat terjedelme a táblázatokkal és ábrákkal együtt legfeljebb 12 gépelt oldal lehet (Word szövegszerkesztő: Times 12-es normál betűmérettel). A pályázathoz rövid, maximum 10 soros összefoglalót kell készíteni.

A pályázat résztvevői: A pályázaton részt vehet bármely 1975. január 1. után született OMBKE-tag, aki 2010 előtt lépett be az egyesületbe.

A pályázat benyújtása: A pályázat egy nyomtatott és egy elektronikus (CD-n) példányban, zárt borítékban 2010. augusztus 31-ig nyújtható be postán vagy személyesen az OMBKE titkárságán (1027 Budapest, Fő u. 68.). A borítékra kérjük ráírni: „Pályázat”.

A pályázat értékelése és díjazása: A pályázatokat az OMBKE elnöke által felkért szakmai zsűri véleményezi és rangsorolja.

A legjobb pályázatok pénzdíjazásban részesülnek:

I. díj: 100 000 Ft

II. díj: 75 000 Ft

III. díj: 50 000 Ft

(1975 előtt született szerzőtárs esetén a díj összege csökkenthető.)

A zsűri, ha arra érdemes pályázatot nem talál, nem köteles minden díjat kiosztani. A pályázatok eredményhirdetésére és a díjak kiosztására 2010 decemberében kerül sor.

A pályázatokat – azok díjazásától függetlenül – a zsűri a Bányászati és Kohászati Lapokban megjelentetésre javasolhatja.

Budapest, 2010. február 2.

OMBKE Választmánya és Ifjúsági Bizottsága

Az 2009. évi pályázat eredményeit és a Választmány 2009. december 11-i ülésén történt eredményhirdetésről szóló beszámolót a jelen lapszámunk 50. oldalán közöljük.

Szerkesztőség

Felhívás

A SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ EGY SZÁZALÉKÁNAK FELAJÁNLÁSÁRA

Ezúton is megköszönjük mindazok támogatását, akik 2009-ben személyi jövedelemadójuk 1%-a kedvezményezettjének az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületet jelölték meg.

Kérjük tagjainkat, hogy 2010-ben 2009. évi adóbevallásukkor is válasszák az 1% kedvezményezettjének az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületet. A befolyó összeget elsősorban hagyományaink ápolására és arra kívánjuk fordítani, hogy nyugdíjas tagtársaink és az egyetemisták folyamatosan megkaphassák a Bányászati és Kohászati Lapokat.

Közhasznú egyesületünket úgy támogathatják, ha az adóbevallási csomagban található 0953-D számú

RENDELKEZŐ NYILATKOZAT A BEFIZETETT ADÓ 1+1 SZÁZALÉKÁRÓL

nyomtatvány alsó részét a következőképp töltik ki:

A kedvezményezett adószáma:

1 9 8 1 5 9 1 2 - 2 - 4 1

A korábbi években a nyomtatványon szerepelt a kedvezményezett nevének kihagyott hely is (amit akkor sem volt kötelező kitölteni), az új nyomtatványokon ez már nem is szerepel.

Elektronikus adóbevallás esetében a fenti eljárást értelemszerűen kérjük követni.

Kérjük, hogy ajánlják ismerőseiknek, munkatársaiknak, barátainak is, hogy adóbevallásukban az OMBKE-t jelöljék meg kedvezményezettnek.

Az OMBKE választmánya

Felhívás

Tisztelt Tagtársak!

Az OMBKE tagjainak *díszegyenruháihoz tartozó zöld, bordó, illetve gyászhoz fekete nyakkendőkből* – figyelembe véve a 2010. évi Európai Bányász-Kohász Találkozó igényeit is – utángyártást készítettünk.

A nyakkendők 2010. I. negyedévében készülnek el, várható árak: 3000 Ft/db.

Kérjük, hogy igényeiket az OMBKE titkárságán vagy a helyi csoportok titkárainál *jelentsék be.*

Az OMBKE titkárság címei:
posta: 1371 Budapest, Pf. 433
e-mail: ombke@mtesz.hu
telefon: 06-1-201-7337

Jó szerencsét!

OMBKE titkárság

h+s

Hutter+Schrantz
Hungária Kft.

Termékeink:

- Feszítőperemes fém és műanyag rosták
 - Műanyag rosta/rendszerek (CLIP-TEC, UNIPLANK, UNISTEP Vibro-Elastic, Síkrosta)
 - Hárfa rosták, préshegesztett rosták, perforált lemezek
 - Ipari drótszövet (vibrátor fonatok) osztályozó gépekhez, magas kopás- és rezgésálló rugóacélból, rozsdamentes kivitelben is
 - Allgaier szitabetétek javítása, felújítása
 - Hullámrácsok tetszőleges rácsosztással, jól hegeszthető anyagból, rozsdamentes kivitelben is
 - Műszaki szövetek, szítaszövetek 0,04 mm-től rozsdamentes, rugóacél, horganyzott és szénacél anyagokból
 - Szűnyoghálók szélein szegett, szőtt kivitelben (barna, fehér, szürke, zöld színekben; 1,0; 1,2; 1,5 m széles tekercsekben)
 - Vadhálók tűzi horganyzott kivitelben
 - Kerítéselemek, kerítésmezők
- 3000 Hatvan-Nagygombos
Tel./Fax: 06-37/341-231; Közvetlen faxszám: 06-37/540-035
Mobil: 06-20/3131-612
E-mail: hutter@h-s.hu Weboldalunk: www.h-s.hu

3Bhungária

3B Hungária Kft.

H-8900 Zalaegerszeg, Wlassics Gyula u. 13.

Tel.: +36 92/549-033 • +36 92/549-034

Fax: +36 92/549-021 • E-mail: info@3bhungaria.hu

Web: www.3bhungaria.hu

- szállítószalagok
- kavicsmosók
- homokmosók
- rezgőadagolók
- osztályozó berendezések
- víztelenítősíták
- elevátorok
- mágnesszalagok
- törőberendezések

KOMPLETT KŐ- ÉS KAVICSELDOLGOZÓ RENDSZEREK TERVEZÉSE ÉS GYÁRTÁSA

13. Európai Bányász-Kohász Találkozó

8. Magyar Bányász-Kohász-Erdész
Találkozó

OMBKE 99. Küldöttgyűlés

Pécs
2010. május 27-30.

Részletes információk a lapban és a www.knappentag.hu honlapon

www.pecs2010.hu

PÉCS2010

EURÓPA KULTURÁLIS FŐVÁROSA

 PÉCS2010
MENEDZSMENTKÖZPONT

 hungarofest

